

PATVIRTINTA
Vilniaus chorinio dainavimo
mokyklos „Liepaitės“
direktorius
2022 m. rugpjūčio 29 d.
įsakymu Nr. V-65-3

**VILNIAUS CHORINIO DAINAVIMO MOKYKLOS „LIEPAITĖS“
PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŪJŲ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO
PROGRAMA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vilniaus chorinio dainavimo mokyklos „Liepaitės“ pagrindinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą (toliau – Programa) įgyvendina Vilniaus chorinio dainavimo mokykla „Liepaitės“ (toliau – Mokykla). Mokyklos kodas 191662947, mokyklos teisinė forma – biudžetinė įstaiga, mokyklos savininkė – Vilniaus miesto savivaldybė, kodas 111109233, adresas – Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius, grupė – neformaliojo vaikų švietimo mokykla ir formalųjų švietimą papildančio ugdymo mokykla. Mokyklos adresas P. Skorinos g. 14, LT-03103 Vilnius. Programa patvirtinta 2022 m. birželio 6 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-52.

2. Programos pavadinimas – Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programos kodas Neformaliojo švietimo programų registre – 110100731. Vaikų švietimo ugdymo kryptis – muzika, tipas pagal paskirtį – formalųjų švietimą papildančio ugdymo programa.

3. Programa yra parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-48 „Dėl rekomendacijų dėl meninio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programų rengimo ir įgyvendinimo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 „Dėl Bendrųjų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“, vadovaujantis Mokyklos nuostatais, patvirtintais Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2020 m. sausio 22 d. sprendimu Nr. I-368.

4. Programa yra nuosekli ir ilgalaikė, jos trukmė – 4 metai, mokomasi 8–11,5 akademines val. per savaitę.

5. Mokytiis į programą yra priimami 11–12 metų mokiniai, besimokantys pagal bendrojo pradinio ugdymo programą bendrojo ugdymo mokykloje.

6. Mokiniai, baigę mokyklos „Pradinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą“ yra nukreipiami toliau mokytis pagal Pagrindinio muzikinio formalųjų švietimą papildančio ugdymo programą. Naujai stojantiesiems į programą mokykla siūlo muzikinių gebėjimų patikrinimą pagal patvirtintus kriterijus. Priėmimo metu įvertinami mokinių muzikiniai gebėjimai: muzikinė klausia, ritmo pojūtis, atmintis, balso duomenys. Priėmimo į Vilniaus chorinio dainavimo mokyklą „Liepaitės“ tvarkos aprašas, patvirtintas 2021 m. kovo 12 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-6.

7. Programa gali būti pritaikoma įvairių ugdymosi poreikių mokiniams. Visi mokykloje dirbantys mokytojai yra išklause 60 akademinių val. trukmės Specialiosios pedagogikos ir specialiosios psichologijos kursą, domisi specialiosios muzikos didaktikos naujovėmis, geba diferencijuoti ir individualizuoti mokymo turinį. Mokiniais, turintiems PPT rekomendacijas, gali būti parengta individualizuota mokymo programa.

8. Programa apibrėžia muzikos dalykų paskirtį, tikslą ir uždavinius, muzikos dalykais ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimų raidą, dalykų mokymo(si) turinį ir mokinių pasiekimų vertinimą.

9. Programos rengimo principai:

9.1. siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, Programos dalyvių amžius, trukmė, uždaviniai, mokymosi formos, mokinių pasiekimai koreliuoja su bendrojo ugdymo muzikos programa;

- 9.2. individualizavimo – atsižvelgiama į mokinio pasiekimus, mokymosi ypatumus, gabumų raidą;
- 9.3. šiuolaikiškumo ir dermės – derinamos tradicijos ir ugdymo naujovės;
- 9.4. kūrybingumo ir iniciatyvumo – ugdomas mokinių kūrybinis mąstymas, atsakomybės už savo mokymosi rezultatus prisiėmimas, muzikinės raiškos pasiekimų pristatymo visuomenei gebėjimai.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI

10. Programos tikslas – per pasirinktą chorinį (vokalinį) muzikavimą, ugdyti kūrybingą, savarankišką ir kritiškai mąstančią, muzikinei kultūrinei patirčiai atvirą ir empatišką asmenybę; puoselėti ugdytinių estetinę patirtį, sukurti sąlygas besimokantiems tapti sąmoningais muzikinės kultūros dalyviais ir kūrėjais; nuosekliai ir kryptingai ugdyti mokinių prigimtinius muzikinius gebėjimus, asmenines galias, plėtoti pasirinkto muzikos dalyko ir bendrąsias kompetencijas, kurių reikia produktyviam dalyvavimui šiuolaikiniame kultūriniame gyvenime ir pasirenkant profesiją.

11. Pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo uždaviniai. Siekdami šio tikslo mokiniai:

11.1. kryptingai tobulina muzikinius gebėjimus bei muzikos raiškos įgūdžius, asmeninę bei kultūrinę tapatybę;

11.2 ugdo(si) mokymuisi visą gyvenimą reikalingas muzikines dalykines ir bendrąsias kompetencijas;

11.3. ugdo(si) muzikos kalbos pažinimą, muzikos kūrimo principų ir procedūrų, muzikinės struktūros ir formų suvokimą;

11.4. puoselėja bendravimo ir bendradarbiavimo gebėjimus, dalinasi savo kūrybos ir atlikimo rezultatais, muzikinėmis patirtimis;

11.5. plėtoja savo muzikinį kultūrinį horizontą, puoselėja pagarbą savo šalies muzikinės kultūros tradicijoms, ugdo(si) pagarbą ir empatiškumą kitų kultūrų (subkultūrų) muzikai;

11.6. ugdo(si) sąmoningą ir atsakingą dalyvavimą mokyklos, bendruomenės, šalies muzikiniame gyvenime.

III SKYRIUS KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

12. Įgyvendinant Programos turinį, ugdomos bendrosios mokinių kompetencijos:

12.1. Pažinimo kompetencija. Per muzikavimo ir kitų muzikos dalykų pamokas mokiniai ugdo si pažinimo kompetenciją, įgydami muzikos žinių bei gebėjimų, mokydamiesi kritiškai mąstyti ir sprenddami muzikinius kūrybinius uždavinius. Muzikuodami, kurdami muziką ir jos klausydami, mokiniai mokosi įveikti iššylančius iššūkius, rasti tinkamus sprendimus. Įveikdami muzikavimo sunkumus ir muzikinės kūrybos iššūkius jie mokosi mokytis, savarankiško sprendimų priėmimo bei tobulina kitus savivaldaus mokymosi elementus. Operuodami muzikos kalbos elementais ir struktūromis jie mokosi suvokti muziką kaip prasmingą neverbalinį garsinį tekstą. Muzikos kūrinio suvokimas – savitas mąstymo būdas: tai kognityvinis iššūkis, reikalaujantis pastangų ir skatinantis savižiną ir saviugdą. Nagrinėdami muzikos reiškinių įvairovę mokiniai įgyja muzikinės kultūros pagrindų;

12.2. Socialinė emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija. Drauge muzikuodami, diskutuodami, sprenddami kūrybines problemas, mokiniai mokosi bendrauti ir bendradarbiauti. Muzikuodami grupėje (ansamblyje, chore), jie ugdo si empatijos gebėjimus, mokosi stebėti ir jausti vienas kitą. Pažintis su kitų kultūrų (subkultūrų) ir stilių muzika mokiniams atveria galimybę pažinti kitą, taip ugdytis empatiškumą ir toleranciją. Muzika svarbi ir kaip psichologinės savireguliacijos būdas (diskutuojama apie aktyvinančią ir raminančią muzikos poveikį, nagrinėjami

pavyzdžiai). Ypač svarbios muzikuojant patiriamos teigiamos emocijos, savižina, asmenybės ūgtis ir savivertės augimas, patiriami įveikiant mokinio jėgas atitinkančius muzikinius iššūkius;

12.3. Kūrybiškumo kompetencija. Muzikinis ugdymas su kūrybiškumu, visų pirma, siejasi per kūrybines veiklas: dainavimą, grojimą, komponavimą, improvizavimą, aranžavimą, muzikinės kultūros pažinimą ir interpretavimą. Mokydamiesi interpretuoti muzikos kūrinius, mokiniai tyrinėja kūrinį, siūlo idėjas dėl jo atlikimo, kritiškai jas vertina, pristato ir dalinasi kūrybos rezultatais, įsivertina juos. Per choro, solfedžio, muzikos instrumento ir kt. pamokas skatinamas muzikinės raiškos galimybių tyrinėjimas, muzikinė mokinių kūryba bei muzikinės patirties refleksija. Mokiniai kelia probleminius klausimus, mokosi juos kūrybiškai spręsti ieškodami įvairių sprendimo būdų, interpretuodami ir vertindami kuriamą, klausomą ir atliekamą muziką;

12.4. Pilietiškumo kompetencija. Dalyvaudami valstybei svarbiuose renginiuose, atlikdami lietuvišką muziką ugdomi pilietinį tapatumą, įsipareigoja gerbti Lietuvos nepriklausomybę. Pamokose pilietiškumo kompetencija ugdoma per atskiras temas, atliekamą ir klausomą repertuarą. Mokomasi himnų, kitų svarbią simbolinę reikšmę įgijusių autorinių bei liaudies dainų. Svarbi pažintis su Lietuvos tautinių bendrijų muzika, padedanti suvokti pilietinės visuomenės etninę įvairovę. Mokiniai mokosi suprasti ir pagrįsti autorinių bei gretutinių teisių reikšmę, etiško ir legalaus kūrinių ir jų įrašų panaudojimo svarbą;

12.5. Kultūrinė kompetencija. Mokiniai, atlikdami įvairių stilių, žanrų, regionų muziką, dalyvaudami koncertinėje veikloje, bendraudami su profesionaliais menininkais, įgyja kultūrinio išprusimo, raiškos ir sąmoningumo. Per muzikos pamokas mokiniai mokosi vertinti muziką kaip svarbią savo bendruomenės, tautos ir žmonijos kultūros dalį, ugdomi muzikinės kultūros įvairovės supratimą. Dainuodami liaudies dainas jie giliau susipažįsta su savo etnine kultūra, nagrinėdami ir atlikdami šiuolaikinę muziką įgyja šiuolaikinės Lietuvos, Europos ir pasaulio muzikinės kultūros raidos tendencijų supratimą, pagal savo išgales dalyvauja kultūriniame gyvenime;

12.6. Komunikavimo kompetencija. Muzika yra neverbalinė garsinė komunikacija, vykstanti tarp muzikos kūrėjų, atlikėjų ir klausytojų, o muzikos kūriniai – tai prasmę turintys neverbaliniai pranešimai. Pamokoje mokiniai mokosi kurti ir atlikti, klausytis, analizuoti ir interpretuoti muzikos kūrinius. Klausydamiesi muzikos, muzikuodami ir kurdami muziką, mokiniai komunikuoja ne tik žodiniu, bet ir neverbaliniu būdu (pvz., reaguoja į muziką, perteikia jos išpūdį kūno kalba, nuotaika, judesiu, piešiniu). Jie mokosi suvokti kūrinį kaip prasmingą muzikinį pranešimą ar tekstą, kuris perteikiamas savitomis (iš esmės neverbalinėmis) muzikinės kalbos ir išraiškos priemonėmis. Mokiniai mokosi suvokti ir vertinti muzikos priemonėmis siunčiamus pranešimus, ugdomi medijų raštingumą;

12.7. Skaitmeninė kompetencija. Mokinių skaitmeninės kompetencijos ugdymas apima visas muzikinės veiklos rūšis: muzikos kūrimą, muzikavimą ir muzikos reiškinių bei kultūrinių kontekstų pažinimą. Pažindami muzikos reiškinius ir kontekstus, jie mokosi saugiai ieškoti reikiamos garsinės, tekstinės, vaizdinės informacijos muzikos klausymosi platformose ir socialiniuose tinkluose, kritiškai ją vertinti, mokosi kibernetinio saugumo principų ir autorinės etikos reikalavimų.

13. Kompetencijų vertinimas planuojamas kartu su ugdymo procesu.

IV SKYRIUS TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

14. Siekiant visapusiškai ir nuosekliai ugdyti mokinių muzikinius gebėjimus ir kompetencijas, programą sudaro branduolio ir pasirenkamieji dalykai, kurių ugdymo turinys glaudžiai siejasi tarpusavyje.

15. Branduolio dalykai yra privalomi, pasirenkamieji – neprivalomi, juos mokykla siūlo atsižvelgdama į mokinių poreikius ir mokyklos galimybes.

16. Branduolio ir pasirenkamiesiems dalykams skiriamos valandos numatomos mokyklos ugdymo plane.

17. Programos sandara:

Programa	Programos sudėtis	Dalykai	Trukmė
PAGRINDINIO MUZIKINIO FŠPU PROGRAMA	Programos branduolio dalykai	Choras (Priedas Nr. 1)	4 m.
		Solfedžio (Priedas Nr. 2)	3 m.
		Muzikos instrumentas (Fortepijonas, Priedas Nr. 3 Fleita, Priedas Nr. 4 Gitara, Priedas Nr. 5 Smuikas, Priedas Nr. 6)	4 m.
		Muzikos istorija, Priedas Nr. 7	3 m.
		Programos pasirenkamieji dalykai	Pagilintas instrumentas
	Balso lavinimas, Priedas Nr. 8	3 m.	
	Ansamblis	4 m.	

18. Programa įgyvendinama taikant grupinio ir pavienio (individualaus) mokymosi formas. Mokykloje taikomi mokymo proceso organizavimo būdai – kasdienis, savarankiškas ir individualus:

18.1. grupine forma, kasdieniu būdu mokomasi choro, solfedžio, muzikos istorijos dalykų;

18.2. paviene (individualia) forma mokomasi muzikavimo (fortepijonu, kitu pasirinktu instrumentu), balso lavinimo.

19. Minimalus mokinių skaičius grupėje – 8, maksimalus – 12.

20. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:

20.1. mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga, vaizdo kamera, mikrofonas;

20.2. grupinių užsiėmimų patalpose – fortepijonas ar pianinas, lenta (interaktyvi lenta, vaizdo projektorius), garso klausymosi įranga, kompiuteris, internetas.

21. Mokytojas, siekdamas atskleisti mokinio individualybę, ugdymo proceso metu taiko įvairias mokymo(si) strategijas ir metodus: informacinius, praktinius, kūrybinius, demonstravimo, integruoto ugdymo, aktyviuosius mokymo ir IKT metodus.

V SKYRIUS

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

22. Baigę programą mokiniai:

22.1. bus įgiję chorinio dainavimo vokalinės technikos ir pasirinkto instrumento valdymo pagrindus;

22.2. įsisavins lietuvių liaudies, lietuvių ir užsienio kompozitorių originalių chorinių, vokaliųjų ir instrumentinių kūrinių repertuarą;

22.3. suvoks ir gebės kūrybiškai perteikti savo emocijas atlikdami įvairių epochų, stilių, žanrų meniškai vertingus chorinius, vokaliuosius ir instrumentinius kūrinius;

22.4. bus sukaupę individualios ir kolektyvinės muzikinės raiškos scenoje patirties;

22.5. demonstruos pozityvias kultūrinės ir gyvenimiškas nuostatas, įgytas kompetencijas.

23. Pagrindiniame ugdyme yra taikoma dešimtbalė vertinimo sistema. Naudojami vertinimo tipai: formuojamasis, kaupiamasis, baigiant programą – choro apibendrinamasis vertinimas, baigiant solfedžio, instrumento ir muzikos istorijos dalykus taikoma įgytų gebėjimų patikrinimo forma – baigiamasis egzaminas.

24. Mokinių pasiekimai vertinami vadovaujantis Mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V-42. Vertinant atsižvelgiama į kiekvienos moksleivės individualią brandą, galimybes, padarytą asmeninę pažangą. Vertinimui pasitelkiami iš anksto su mokiniais aptarti, visiems (mokytojui, mokiniui, jo tėvams, globėjams, rūpintojams) aiškūs ir korektiškai taikomi vertinimo kriterijai.

Pagrindinio formalųjį švietimą
papildančio ugdymo programos
Priedas Nr. 1

CHORAS

1. Choro paskirtis – tobulinti mokinio chorinio dainavimo įgūdžius.
2. Choro tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti chorinio dainavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
3. Choro uždaviniai:
 - 3.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;
 - 3.2. tobulinti balso valdymo įgūdžius;
 - 3.3. tobulinti muzikinės kalbos vartojimą;
 - 3.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
4. Choro veiklos sritys:
 - 4.1. chorinio dainavimo technikos įvaldymas;
 - 4.2. chorinių kūrinių interpretavimas;
 - 4.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Choro mokymo trukmė 4 metai.
6. Choro mokymasis:
 - 6.1. choro pamokos yra grupinės;
 - 6.2. mokantis grupėje, 5–8 klasėje skiriamos po 3 valandas per savaitę, po 2 valandas per savaitę skiriama jungtiniam atskiros klasės chorui;
 - 6.3. jungtinio choro pamokoms skiriama atitinkamai po 2 koncertmeisterio valandas per savaitę.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – chorinio dainavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti chorinių kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti vokalinio atlikimo techniką, atliekant vis sudėtingesnių repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius chorinius kūrinius.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. įvardinti kūrinio formos elementus; 1.1.3. siekti vieningo choro skambėjimo, ansambliško, tikslaus intonavimo; 1.1.4. įgyti žinių apie sudėtingesnius, turtingos vokalinės technikos chorinius kūrinius.
1.2. Tobulinti garso formavimo įgūdžius, plėtoti skaitymo iš lapo gebėjimus.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. plėsti balso diapazoną, formuojant kokybišką garsą; 1.2.3. suvokti balso higienos svarbą, balso mutacijos problemas spręsti, laikantis mokytojo rekomendacijų.
1.3. Lavinti harmoninės klausos pagrindus, atlikti daugiabalsės muzikos sąskambius, polifonijos elementus.	1.3.1. Žinios daugiabalsio dainavimo derinimo būdus, balsų pusiausvyros pajautimą, ritmo, tempo ir dinamikos vienybę.

2. Veiklos sritis - chorinių kūrinių interpretavimas
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnių muzikinių tekstą

Esminis gebėjimas – atliekant kūrinį taikyti chorinių kūrinų atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų epochų ir žanrų kūrinius.	2.1.1. Įgyti žinių apie atliekamų kūrinių stilistinius ypatumus, suvokti jų turinį, nuotaiką, dinamiką, štrichus. 2.1.2. lavinti muzikinį išprusimą ir skonį; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti adekvačia veido mimika išraiškingai atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
3. Veiklos sritis - muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. įgyti gilesnius elgesio kultūros pagrindus repeticijų ir koncertų metu.
3.2. Vertinti savo pasirodymus.	3.2.1. Suvokti asmeninę atsakomybę pasirodymų metu, įprasti savo gebėjimus reikšti scenoje; 3.2.2. patirti kolektyvinio muzikavimo džiaugsmą, žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

18. Choro turinio apimtis:

18.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: balso valdymas, balso diapazonas, skaitymas iš natų, choro repertuaro parengimas;

18.2. chorinių kūrinų interpretavimas: sudėtingesnių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano suvokimas ir kūrybiškas savo emocijų perteikimas.

18.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės kultūros kaupimas;

18.4. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus			
		Stambios formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Dainos	Vokalizės, vokaliniai pratimai
Chorinis dainavimas	1–4	0–2	0–3	15–20	2–4

SOLFEDŽIO

1. Solfedžio paskirtis – sudaryti palankias sąlygas sistemškai plėtoti mokinio prigimtinius bendruosius muzikinius gebėjimus, suteikti bendrųjų ir muzikinių kompetencijų.
2. Solfedžio tikslas – plėtoti bendruosius muzikinius gebėjimus: ritmo, dermės, intonavimo pojūtį, vidinę klausą, muzikinę atmintį.
3. Solfedžio uždaviniai:
 - 3.1. tobulinti melodinės ir harmoninės klausos, intonavimo įgūdžius, dermės pojūtį;
 - 3.2. toliau lavinti metro bei ritmo pojūtį ir suvokimą;
 - 3.3. turtinti muzikos sąvokų žodyną, žinoti ženklų ir simbolių reikšmes ir gebėti juos pritaikyti, užrašant muzikinį tekstą ar savo sukurtą muzikos melodiją, ugdyti muzikinį raštingumą.
 - 3.4. lavinti skaitymo iš lapo balsu įgūdžius;
 - 3.5. formuoti savarankiško ir sistemingo darbo įgūdžius.
4. Solfedžio veiklos sritys:
 - 4.1. muzikos raiškos priemonių pažinimas, analizavimas ir taikymas praktinėje veikloje;
 - 4.2. intonavimas;
 - 4.3. ritmavimas;
 - 4.4. melodijos klausymasis, atpažinimas ir užrašymas. Klausos analizė.
5. Solfedžio mokymo trukmė – 3 metai.
6. Solfedžio mokymas:
 - 6.1. mokomasi grupėje 8–12 mokinių;
 - 6.2. skiriamos 2 valandos per savaitę, mokiniams, turintiems mokymosi spragų arba sunkumų, gali būti papildomai skiriama viena solfedžio pagalbos pamoka per savaitę.
 - 6.3. pamokose naudojamos informacinės kompiuterinės technologijos.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Muzikos raiškos priemonių pažinimas, analizavimas ir žinių taikymas praktinėje veikloje.	
Nuostata – klausantis muzikos, atpažinti žinomus muzikinės kalbos elementus.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Klausia atpažinti trijų rūšių mažorinę ir minorinę dermes ir jų elementus.	1.1.1. Apibūdinti mažorinės ir minorinės dermės skambėjimą; 1.1.2. nustatyti esminius natūralaus, harmoninio ir melodinio minoro sandaros skirtumus; 1.1.3. apibūdinti prieraktinės alteracijos ženklų rašymo tvarką.
1.2. Sudaryti ir klausia atpažinti mažoro ir minoro kvintakordus ir jų apvertimus.	1.2.1. Apibūdinti mažorinį ir minorinį trigarsius; 1.2.2. įvardinti kvintakordo ir jo apvertimų požymius.
1.3. Klausia atpažinti, sudaryti ir intonuoti paprastus diatoninius intervalus.	1.3.1. Paašškinti atpažintų intervalų panašumus ir skirtumus; 1.3.2. paašškinti melodinių ir harmoninių intervalų skambėjimo skirtumus; 1.3.3. įvardinti intervalų kiekybinį ir kokybinį dydžius; 1.3.4. išvardinti visus žinomus paprastus intervalus.
1.4. Klausia atpažinti, sudaryti ir intonuoti tetrachordus ir žinomas dermes.	1.4.1. Įvardinti tetrachordų intervalinę sandarą aukštyn ir žemyn; 1.4.2. įvardinti gamų ir liaudies dermių sandarą, nurodyti dermę apibūdinančius laipsnius; 1.4.3. apibūdinti mažorinę ir minorinę pentatonikas.
1.5. Klausia atpažinti toniką,	1.5.1. Įvardinti laipsnius, nuo kurių susidaro tonika,

subdominantę, dominantę, dominantseptakordą ir jo apvertimus su sprendimais.	subdominantė, dominantė, dominantseptakordas ir jo apvertimai; 1.5.2. apibūdinti žinomų akordų intervalinę sandarą; 1.5.3. nurodyti grynosios kvartos intervalo vietą kvintakordų apvertimuose; 1.5.4. paaiškinti D7 ir apvertimų sprendimų taisykles.
1.6. Užrašyti skambančią melodiją (diktantą), joje atpažinti pažįstamus melodinius darinius.	1.6.1. Nustatyti tonaciją, metrą, ritmo grupes; 1.6.2. įvardinti pirmą ir paskutinį melodijos garsus; 1.6.3. apibūdinti melodinius šuolius laipsniais ir intervalais; 1.6.4. paaiškinti kotelių ir taškų rašybos taisykles.
2. Veiklos sritis – intonavimas.	
Nuostata – siekti tikslumo intonuojant melodijas mažoro, minoro ir kitose diatoninėse dermėse.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Intonuoti elementarius melodinius darinius, vienbalses ir dvibalses melodijas įvairiose dermėse.	2.1.1. Įvardinti mažorinės ir minorinės tonikos trigarsių garsus; 2.1.2. dainuoti melodijas, dainuojant belsti ar diriguoti. 2.1.3. pasakyti dirigavimo judesių skaičių takte; 2.1.4. žinoti pagrindines dirigavimo schemas; 2.1.5. išlaikyti tempą.
2.2. Tiksliai intonuoti gamas, intervalus, spręsti nepastovius laipsnius dermėje.	2.2.1. Įvardinti tonaciją, toniką, tonikos trigarsį; 2.2.2. nustatyti pastovius ir nepastovius dermės laipsnius; 2.2.3. paaiškinti nepastovių dermės laipsnių traukos į pastoviuosius taisykles; 2.2.4. nurodyti sekundos ir tercijos intervalų kiekybinius ir kokybinius dydžius; 2.2.5. nusakyti harmoninio ir melodinio minoro svarbiausius požymius.
2.3. Tiksliai intonuoti tonikos, subdominantės, dominantės akordus.	2.3.1. Išvardinti akordų intervalinę sandarą; 2.3.2. išvardinti duotoje tonacijoje tonikos, subdominantės, dominantės akordų garsus.
3. Veiklos sritis – ritmavimas.	
Nuostata – siekti ritmavimo tikslumo.	
Esminis gebėjimas – atpažinti ir atlikti ritminius darinius įvairiuose metruose.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Atpažinti, užrašyti ir tiksliai atlikti ritminius darinius.	3.1.1. Nustatyti metrą; 3.1.2. paaiškinti metro nustatymo taisykles; 3.1.3. įvardinti ritmo darinius sudarančias ritmo vertes; 3.1.4. nurodyti ritmo darinyje sudėtingesnes sekas; 3.1.5. išlaikyti tempą.
3.2. Sukurti ir atlikti ritmo darinius įvairiuose metruose.	3.2.1. Užrašyti sukurtus ritminius darinius, naudojant žinomus muzikinius ženklus; 3.2.2. paaiškinti metroritminius elementus ir natų grupavimo principus.
4. Veiklos sritis - melodijos klausymasis, atpažinimas ir užrašymas; klausos analizė.	
Nuostata – pritaikyti teorines muzikos žinias.	
Esminis gebėjimas – klausia atpažinti, apibūdinti ir užrašyti skambantį muzikinį tekstą.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
4.1. Klausia atpažinti ir užrašyti melodiją.	4.1.1. Nusakyti diktanto metrą, tonaciją, dermę; 4.1.2. įvardinti prieraktinius ir prienatinius alteracijos ženklus; 4.1.3. naudotis muzikos užrašymo ženklais ir gebėti paaiškinti jų reikšmes;

	4.1.4. skirti dermės laipsnius ir apibūdinti melodinę liniją; 4.1.5. atpažinti, įvardinti ir užrašyti intervalus, akordus.
--	---

8. Solfedžio turinio apimtis:

8.1. muzikos raiškos priemonių pažinimas ir taikymas praktinėje veikloje;

8.1.1. trijų rūšių mažorinės ir minorinės dermės ir jų elementų atpažinimas klausia;

8.1.2. paprastų diatoninių intervalų, mažoro ir minoro kvintakordų ir jų apvertimų sudarymas ir atpažinimas klausia;

8.1.3. T, S, D, D7 ir jo apvertimų su sprendimais atpažinimas klausia;

8.1.4. skambančios melodijos (diktanto) užrašymas, pažįstamų melodinių darinių joje atpažinimas.

8.2. intonavimas ir solfedžiavimas:

8.2.1. vienbalsių ir dvibalsių homofoninių arba polifoninių melodijų ir dainų solfedžiavimas;

8.2.2. trijų rūšių mažorinių ir minorinių dermių dainavimas, dermių laipsnių intonavimas;

8.2.3. natų skaitymas smuiko ir boso raktuose;

8.2.4. harmoninių ir melodinių intervalų dainavimas dermėje ir nuo garso;

8.2.5. T, S, D, D7 akordų ir jų apvertimų, VII7, VII7 o. II7, padidintų ir sumažintų kvintakordų sudarymas ir dainavimas dermėje.

8.3. ritmavimas:

8.3.1. sudėtingesnių ritminių darinių atpažinimas, atlikimas ir dirigavimas;

8.3.2. paprasti, sudėtiniai, mišrūs ir kintamieji metrai;

8.4. muzikos tekstų atpažinimas ir užrašymas:

8.4.1. mažoras ir minoras (natūralus, harmoninis, melodinis), intervalai, akordų užrašymo būdai, pagrindinės funkcijos, T, S, D, D7 akordai ir jų apvertimai, padidinti ir sumažinti kvintakordai, vienbalsiai, dvibalsiai ritminiai ar melodiniai sakinio ar periodo trukmės diktantai;

8.4.2. melodinių ir ritminių frazių kūrimas ir užrašymas, panaudojant įprastus būdus bei informacines kompiuterines technologijas.

FORTEPIJONAS

1. Fortepijono paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, tobulinti muzikavimo fortepijonu įgūdžius ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Fortepijono tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti muzikavimo fortepijonu žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
3. Fortepijono uždaviniai:
 - 3.1. Tobulinti mokinio skambinimo fortepijonu įgūdžius;
 - 3.2. Atskleisti mokinio muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinių mokinio muzikalumą;
 - 3.3. Plėtoti muzikos kūrinių interpretacijos žinias;
 - 3.4. Tobulinti mokinio sceninę raišką ir artistišumą;
 - 3.5. Lavinti mokinio gebėjimus ir ansamblinio muzikavimo strityje;
 - 3.6. Atskleisti mokinio muzikinės prigimties individualumą, parenkant mokomąjį repertuarą ir nustatant skambinimo fortepijonu įgūdžių formavimą;
 - 3.7. Skatinti mokinių veiklą ir raišką socialinėje kultūrinėje aplinkoje – viešais pasirodymais koncertuose, renginiuose mokykloje, mieste, šalyje;
 - 3.8. Ugdyti mokinių gebėjimą vertinti ir įsivertinti;
 - 3.9. Plėsti mokinių muzikinį akiratį, lavinti erudiciją, fortepijono meno priemonėmis suteikti gilesnį muzikos pažinimą, atskleisti pasaulio kultūros ir meno tradicijas bei vertybes.
4. Muzikavimo veiklos sritys: skambinimo fortepijonu įgūdžių technikos įvaldymas, muzikos kūrinių interpretavimas, muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Mokymosi trukmė – 4 metai.
6. Muzikavimo mokymas:
 - 6.1. Fortepijono pamokos individualios – skiriama 1 val. per savaitę, pagilinto fortepijono dalyką gali tęsti nuo V iki VIII klasės – skiriama 1 papildoma val. per savaitę;
 - 6.2. mokiniai gali pasirinkti muzikuoti ansamblyje – skiriama 1 val. per savaitę;
 - 6.3. mokiniams sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – skambinimo fortepijonu įgūdžių technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios, mokymosi proceso eiga
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.1.1. Pažinti ir tikslingai naudoti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus; 1.1.3. žinoti ir suprasti muzikos kūrinių formas.
1.2. Lavinti ir tobulinti garso kontrolės ir išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Mokėti įvairius fortepijono garso išgavimo būdus, juos perteikti skirtingos stiliškos kūriniuose.
1.3. Tobulinti ansamblinio muzikavimo įgūdžius.	1.3.1. Parengti savo partiją tiksliai ir kokybiškai bei mokėti derinti savo partijos atlikimą su kito ansamblio dalyvio veiksmais siekiant vieningo kūrinio meninio atlikimo.
1.4. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	1.4.1. Mokyti savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.

PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
1.5. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.5.1. Pažinti ir tikslingai naudoti muzikos kalbos priemonės; 1.5.2. Žinoti polifoninės ir homofoninės muzikos atlikimo ypatumus; 1.5.3. Žinoti ir suprasti muzikos kūrinių formas.
1.6. Lavinti ir tobulinti garso kontrolės ir išgavimo įgūdžius.	1.6.1. Mokėti įvairius fortepijono garso išgavimo būdus, juos perteikti skirtingos stiliškos kūriniuose.
1.7. Tobulinti ansamblinio muzikavimo įgūdžius.	1.7.1. Parengti savo partiją tiksliai ir kokybiškai bei mokėti derinti savo partijos atlikimą su kito ansamblio dalyvio veiksmais siekiant vieningo kūrinio meninio atlikimo.
1.8. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	1.8.1. Mokyti savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Siektini rezultatai – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnį muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinių taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios, mokymosi proceso eiga
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Suprasti ir mokėti apibūdinti muzikos stilių, tematiką ir turinį.
2.2. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų, stilių ir formos kūrinius, tiksliai perteikiant jų charakterį ir nuotaiką.	2.2.1. Kurti kūrinio vaizdinius, asociacijas, dinaminį planą, išraiškingą frazuotę; 2.2.2. tiksliai atlikti kūrinio štrichus ir artikuliaciją, įvaldyti tempą ir ritmą; 2.2.3. pasidomėti atliekamo kūrinio vaizdo ir/ar garso įrašais.
2.3. Įgyti sceninės raiškos, artistiško, atlikimo įtaigos.	2.3.1. Vaizdinių charakteristikos, išraiškos priemonių bei galimų asociacijų pagalba įtaigiai, išraiškingai, stilistiškai teisingai atlikti kūrinių.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
2.4. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.4.1. Suprasti ir mokėti apibūdinti muzikos stilių, tematiką ir turinį.
2.5. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų, stilių ir formos kūrinius, tiksliai perteikiant jų charakterį ir nuotaiką.	2.5.1. Kurti kūrinio vaizdinius, asociacijas, dinaminį planą, išraiškingą frazuotę; 2.5.2. tiksliai atlikti kūrinio štrichus ir artikuliaciją, įvaldyti tempą ir ritmą; 2.5.3. pasidomėti atliekamo kūrinio vaizdo ir/ar garso įrašais.
2.6. Įgyti sceninės raiškos, artistiško, atlikimo įtaigos.	2.6.1. Vaizdinių charakteristikos, išraiškos priemonių bei galimų asociacijų pagalba įtaigiai, išraiškingai, stilistiškai teisingai atlikti kūrinių.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Siektini rezultatai – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir/ar mieste, šalies renginiuose	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios, mokymosi proceso eiga
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Mokyti sceninės kultūros, skirti dėmesį sceninei aprangai bei elgesiui scenoje; 3.1.2. mokyti susikaupti, išlaikyti dėmesį ir suvaldyti sceninį jaudulį.
3.2. Mokėti įvertinti savo ir kitų pasirodymus. Mokėti įsivertinti savo mokymosi procesą ir rezultata.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti savo ir koncerto dalyvių skambinimą, išskiriant teigiamus ir neigiamus atlikimo bruožus; 3.2.2. apibūdinti savo mokymosi procesą ir žinias apžvelgiant mokymosi skambinti fortepijonu turimą patirtį.
3.3. Taikyti skambinimo fortepijonu žinias ir gebėjimus kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kokioms kitoms veikloms, jų sritims ir/ar pamokoms padeda skambinimas fortepijonu.

PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
3.4. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.4.1. Mokyti sceninės kultūros, skirti dėmesį sceninei aprangai bei elgesiui scenoje; 3.4.2. mokyti susikaupti, išlaikyti dėmesį ir suvaldyti sceninį jaudulį.
3.5. Mokėti įvertinti savo ir kitų pasirodymus. Mokėti įsivertinti savo mokymosi procesą ir rezultatą.	3.5.1. Sugebėti apibūdinti savo ir koncerto dalyvių skambinimą, išskiriant teigiamus ir neigiamus atlikimo bruožus; 3.5.2. apibūdinti savo mokymosi procesą ir žinias apžvelgiant mokymosi skambinti fortepijonu esamą patirtį.
3.6. Taikyti skambinimo fortepijonu žinias ir gebėjimus kitose srityse.	3.6.1. Nurodyti, kokioms kitoms veikloms, jų sritims ir/ar pamokoms padeda skambinimas fortepijonu.

8. Programos turinio apimtis:

8.1. skambinimo fortepijonu įgūdžių technikos įvaldymas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, garso kontrolė, intonavimas, ritminis tikslumas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, ritminis tikslumas;

8.2. muzikos kūrinių interpretavimas – sudėtingesnių muzikos kūrinių formų, sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas;

8.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.

9. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

	Kūrinių skaičius per mokymosi metus						Verinimo formos
	Mokymosi metai	St. formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės	Etiudai	Ansamblis	
Fortepijonas	5	1	1	2–3	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	6	1	1	2–3	1–2	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	7	1	1	2–3	1–2	2–3	I pusmetis Perklausa II pusmetis Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius					I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas

Pagilintas fortepijonas	5-7	2	2	2-4	1-2	2-3	I pusmetis Techninė įskaita Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita Koncertas, viešas atlikimas, įskaita Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius					I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas

FLEITA

1. Fleitos paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, tobulinti pasirinkto instrumentinio muzikavimo įgūdžius ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Fleitos dalyko mokosi V–VIII klasių mokiniai.
3. Baigus Pradinio muzikinio FŠPU programą, siūloma tęsti fleitos dalyką.
4. Fleitos pagilinto instrumento dalyką gali rinktis gerus ir puikius muzikinius gabumus turintys V–VIII klasių mokiniai.
5. Fleitos tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
6. Fleitos uždaviniai:
 - 6.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;
 - 6.2. tobulinti instrumento valdymo įgūdžius;
 - 6.3. Formuoti taisyklingus instrumento valdymo įgūdžius: kvėpavimą, artikuliaciją, tembrų įvairovę.
 - 6.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
7. Muzikavimo veiklos sritys: muzikavimo technikos įvaldymas, muzikos kūrinių interpretavimas, muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
8. Mokymo trukmė 4 metai.
9. Muzikavimo mokymas:
 - 9.1. fleitos pamokos individualios – skiriama 1 val. per savaitę, pasirinkus pagilintą fleitą papildomai skiriama 1 val. per savaitę;
 - 9.2. mokiniams sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį;
 - 9.3. mokiniai gali pasirinkti muzikuoti ansamblyje – skiriama 1 val. per savaitę;
 - 9.4. vienai pamokai skiriama koncertmeisterio 0,5 val. per savaitę.
10. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemonės; 1.1.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.1.3. įvardinti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento galimybes formuojant kokybišką garsą.
1.3. Susipažinti su giminiais instrumentais - išilginėmis altine ir tenorine fleitomis.	1.3.1. Lavinti transponavimo įgūdžius; 1.3.2. įgyti muzikavimo išilginių fleitų ansamblyje įgūdžių.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškiai atlikti sudėtingesnę muzikinę tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinį taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškiai atlikti skirtingų	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį

žanrų kūrinius.	interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
3. Veiklos sritis – muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje; 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar dalyvių atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

11. Fleitos dalyko turinio apimtis:

11.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

11.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

11.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

12. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Kūrinių skaičius per mokymosi metus						Vertinimo formos
	Mokymosi metai	St. formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės	Etюдai	Ansamblis	
Fleita	5–7	0–1	0–1	2–4	2–4	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius					I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas

Pagilinta fleita	5-7	1-2	1	2-4	2-4	2-3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius					I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas

GITARA

1. Gitaros dalyko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, tobulinti pasirinkto instrumentinio muzikavimo įgūdžius ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Gitaros dalyko mokosi V–VIII klasių mokiniai.
3. Baigus pradinio muzikinio FŠPU programą, siūloma tęsti gitaros dalyką.
4. Gitaros pagilinto instrumento dalyką gali rinktis gerus ir puikius muzikinius gabumus turintys V–VIII klasių mokiniai.
5. Programos tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
6. Gitaros uždaviniai:
 - 6.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;
 - 6.2. tobulinti instrumento valdymo įgūdžius;
 - 6.3. tobulinti instrumento valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos naudojimą;
 - 6.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
7. Muzikavimo veiklos sritys: muzikavimo technikos įvaldymas, muzikos kūrinių interpretavimas, muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
8. Mokymo trukmė 4 metai.
9. Muzikavimo mokymas:
 - 9.1. gitaros pamokos individualios – skiriama 1 val. per savaitę, pasirinkus pagilintą gitarą – skiriama papildomai 1 val. per savaitę.
 - 9.2. mokiniai gali pasirinkti muzikuoti ansamblyje – skiriama 1 val. per savaitę;
 - 9.3. mokiniams sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį.
10. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.1.3. įvardinti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.3. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius.	1.3.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.3.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.3.3. įvardinti kūrinio formos elementus.
1.4. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius.	1.4.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.4.2. naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą.
1.5. Susipažinti su atlikimo technikomis.	1.5.1. Gebėti panaudoti scordatura; 1.5.2. dirbtinius flažoletus.

2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnį muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinių taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.3. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.3.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.3.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.3.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.3.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.3.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.4. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.4.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
3. Veiklos sritis – muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje; 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar koncerto dalyvių atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.3. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.3.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.3.2. tinkamai elgtis scenoje; 3.3.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.4. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.4.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar koncerto dalyvių atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.4.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

11. Gitaros dalyko turinio apimtis:

11.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, intonavimas, ritminis tikslumas;

11.2. muzikos kūrinių interpretavimas – sudėtingesnių muzikos kūrinių formų, sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas;

11.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.

12. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Kūrinių skaičius per mokymosi metus						Vertinimo formos
	Mokymosi metai	St. formos kūriniai	Polifoniniai kūriniai	Pjesės	Etiudai	Ansamblis	
Gitara	5–7	0–1	0–1	2–4	2–4	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius					I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas
Pagilinta gitara	5–7	1–2	1	2–4	2–4	2–3	I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius					I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas

SMUIKAS

1. Smuiko paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus, tobulinti pasirinkto instrumentinio muzikavimo įgūdžius ir suteikti muzikavimo patirtį.
2. Smuiko dalyko mokosi V–VIII klasių mokiniai.
3. Baigus pradinio muzikinio FŠPU programą, siūloma tęsti smuiko dalyką.
4. Smuiko pagilinto instrumento dalyką gali rinktis gerus ir puikius muzikinius gabumus turintys V–VIII klasių mokiniai.
5. Smuiko tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.
6. Smuiko uždaviniai:
 - 6.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;
 - 6.2. tobulinti instrumento valdymo įgūdžius;
 - 6.3. tobulinti instrumento valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos naudojimą;
 - 6.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
7. Muzikavimo veiklos sritys: muzikavimo technikos įvaldymas, muzikos kūrybiškumo interpretavimas, muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
8. Mokymo trukmė 4 metai.
9. Muzikavimo mokymas:
 - 9.1. smuiko pamokos individualios – skiriama 1 val. per savaitę, pagilinto smuiko – skiriama papildomai 1 val. per savaitę;
 - 9.2. mokiniai gali pasirinkti muzikuoti ansamblyje – skiriama 1 val. per savaitę;
 - 9.3. mokiniams sudaromos individualios programos, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio asmeninius gebėjimus ir charakterį.
10. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis – muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrybiškumą	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką atliekant vis sudėtingesnę repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrybiškumą.	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; naudoti teisingą aplikatūrą / pirštuotę, alteraciją, galėti paaiškinti muzikinių terminų nuorodas; įvardinti kūrybiškumo formas elementus.
1.2. Tobulinti kokybiško garso bei tikslaus intonavimo išgavimo įgūdžius.	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti kokybiško garso bei tikslaus intonavimo išgavimo būdus; naudoti ir gebėti paaiškinti smuiko galimybes formuojant kokybišką garsą bei tikslią intonaciją.
PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.3. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrybiškumą.	1.3.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; naudoti teisingą aplikatūrą / pirštuotę, alteraciją, galėti paaiškinti muzikinius terminus; įvardinti kūrybiškumo formas elementus.
1.4. Tobulinti kokybiško garso bei tikslaus intonavimo išgavimo įgūdžius.	1.4.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti kokybiško garso bei tikslaus intonavimo išgavimo būdus; 1.4.2. naudoti ir gebėti paaiškinti smuiko galimybes formuojant kokybišką garsą bei tikslią intonaciją.
1.5. Susipažinti su atlikimo technikomis.	1.5.1. Gebėti panaudoti pozicijų keitimus, vibrato, flažoletus, dvigubas natas;

	gebėti naudoti / pagriežti staccato, marcato bei kombinuotus štrichus.
2. Veiklos sritis – muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnį muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinių taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.

PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.3. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.3.1. Žinoti epochos stiliaus pagrindinius reikalavimus. 2.3.2. atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti – pagal epochos stiliaus ypatumus; 2.3.3. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.3.4. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.3.5. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas; 2.3.6. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą sprendžiant kylančius meninius uždavinius;
2.4. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.4.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
2.5. Groti kamerinius ansamblius	2.5.1. Groti kamerinius ansamblius su savo bendramokslėmis / su instrumentų atlikėjais.

3. Veiklos sritis – muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje; 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti; 3.1.4. lavinti meninį skonį, lankantis ne tik mokyklos bet ir viešuosiuose koncertuose / renginiuose.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar koncerto dalyvių atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

PAGILINTAS INSTRUMENTAS	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.3. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose	3.3.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.3.2. tinkamai elgtis scenoje;

renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.3.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti; 3.3.4. lavinti meninį skonį, lankantis ne tik mokyklos bet ir viešuosiuose koncertuose / renginiuose ir stengtis pritaikyti atliekamų kūrinių interpretavime.
3.4. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.4.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar koncerto dalyvių atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.4.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

11. Smuiko turinio apimtis:

11.4.muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, kvėpavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

11.5.muzikos kūrinių interpretavimas – sudėtingesnių muzikos kūrinių formų, sintaksinių elementų, nuotakos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas;

11.6.muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.

12. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Muzikos instrumentas	Kūrinių skaičius per mokymosi metus					Vertinimo formos
	Mokymosi metai	St. formos kūriniai	Pjesės	Gamos ir etudai	Ansamblis	
Smuikas	5–6	0–1	2–4	2–4	2–3	I –II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	7	1	2	1–2		I pusmetis Baigiamojo egzamino perklausa II pusmetis Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius				I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas
Pagilintas smuikas	5–6	1–2	2–4	2–4	2–3	I pusmetis Techninė įskaita Koncertas, viešas atlikimas, įskaita II pusmetis Techninė įskaita Koncertas, viešas atlikimas, įskaita
	7	1	2–3	1–2	2–3	I pusmetis Baigiamojo egzamino perklausa II pusmetis Baigiamasis egzaminas
	8	Mokomasis repertuaras pasirenkamas atsižvelgiant į mokinių poreikius				I pusmetis Koncertas, viešas atlikimas II pusmetis Koncertas, viešas atlikimas

MUZIKOS ISTORIJA

1. Muzikos istorijos paskirtis – suteikti mokiniams bendrųjų ir muzikinių kompetencijų, formuoti platų asmeninį muzikos suvokimą, ugdyti kritinį, kūrybinį ir refleksyvų mokinių mąstymą.
2. Muzikos istorijos tikslas – pažinti muzikinės kultūros ištakas ir raidą, stilistines ypatybes, žanrus, muzikos ir kitų menų sąveiką, kultūros epochas.
3. Muzikos istorijos uždaviniai:
 - 3.1. formuoti muzikos kūrinių klausymo, apibūdinimo ir vertinimo gebėjimus;
 - 3.2. supažindinti su lietuvių muzikinės kultūros ištakomis ir raida;
 - 3.3. supažindinti su Vakarų Europos muzikos stilistinėmis epochomis, žymiausiai kompozitoriais ir jų kūriniais;
 - 3.4. supažindinti su kitų pasaulio šalių muzikine kultūra;
 - 3.5. įgytas žinias pritaikyti muzikiniuose ir kultūrinuose renginiuose, projektuose.
4. Muzikos istorijos veiklos sritys:
 - 4.1. muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;
 - 4.2. muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas.
5. Muzikos istorijos mokymas:
 - 5.1. mokymosi trukmė 3 metai, 6–8 klasėse.
 - 5.2. mokomasi grupėje 8–12 mokinių;
 - 5.3. skiriama 1 valanda per savaitę;
 - 5.4. lavinama muzikinė atmintis, muzikinė klausa, turtinamas muzikos kalbos žodynas;
 - 5.5. pamokose naudojamos informacinės technologijos.
6. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas	
Nuostata – suprasti ir domėtis muzikinės kultūros ištakomis, raida ir tradicijomis	
Esminis gebėjimas – remiantis sukaupta muzikos istorijos ir kitų mokomųjų dalykų patirtimi atpažinti vokalinius ir instrumentinius tembrus, muzikos kūrinius, juos apibūdinti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įsiminti ir atpažinti muzikos kūrinius.	1.1.1. Nustatyti, kuriai stilistinei epochai priskirtinas klausomas muzikos kūrinys; 1.1.2. atpažinti klausomų muzikos kūrinių vokalinius ir instrumentinius tembrus, ansamblių ir orkestrų sudėtis.
1.2. Apibūdinti klausomus muzikos kūrinius.	1.2.1. Tikslingai ir taisyklingai vartoti specifinius terminus ir apibūdinimus; 1.2.2. žinoti nurodytos epochos vokalinės ir instrumentinės muzikos žanrus bei formas; 1.2.3. paaiškinti įvairių solinių, kamerinių ir orkestrinių kūrinių skirtumus.
1.3. Atpažinti ir apibūdinti instrumentinės muzikos kūrinio formą.	1.3.1. Paaiškinti muzikos formų struktūrinius elementus; 1.3.2. nurodyti periodo, variacijų, rondo, sonatos ir fugos ir kitų muzikos formų savybes.

2. Veiklos sritis - muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas

Nuostata – domėtis savo aplinkos muzikiniais ir kultūriniais reiškiniais, lankytis koncertuose, kituose muzikiniuose ir kultūrinuose renginiuose	
Esminis gebėjimas – apibūdinti muzikos kontekstą, stebėti ir vertinti savo aplinkos muzikinius reiškinis, aktyviai juose dalyvauti	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Dalyvauti ir vertinti koncertus ir kitus muzikinius, kultūrinius renginius ir reiškinis.	2.1.1. Apibūdinti išgirstų muzikos kūrinių kultūrinį ir meninį kontekstą; 2.1.2. nurodyti Lietuvos ir pasaulio žymiausias vokalinės ir instrumentinės muzikos solistus, kamerinius ansamblius, orkestrus, chorus, dirigentus, koncertines sales.
2.2. Aktyviai dalyvauti kultūrinėje veikloje, meniniuose projektuose.	2.2.1. Apibūdinti meninės veiklos formas ir jų reikšmę savo aplinkos socialiniam kultūriniam gyvenimui; 2.2.2. parengti ir pristatyti kūrybinius projektus (pvz., rašinius apie išklaustytus koncertus, pristatymus, interviu su atlikėjais ir pan.).

7. Muzikos istorijos turinio apimtis:

7.1. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kūrinių klausymasis ir apibūdinimas;

7.2. lietuvių, Vakarų Europos ir kitų pasaulio šalių muzikos kultūrinio ir meninio konteksto supratimas ir vertinimas;

7.3. Baigus pagrindinio muzikinio FŠPU programą vykdomas baigiamasis žinių patikrinimas.

BALSO LAVINIMAS

1. Balso lavinimo paskirtis – nuoseklus ir sistemingas chorinio dainavimo mokinių balso lavinimas ir priežiūra.
2. Balso lavinimo tikslas – tenkinti mokinių vokalinės saviraiškos poreikį, padėti mokiniams įgyti meninės ir estetiškos kompetencijos, lavinti kūrybinius gebėjimus.
3. Balso lavinimo uždaviniai:
 - 3.1. atsižvelgiant į prigimtinus balsinius duomenis, nuosekliai ir kokybiškai lavinti vokalius įgūdžius, gebėti pritaikyti vokalius įgūdžius choriniame dainavime;
 - 3.2. formuoti mokinių individualios sceninės meninės raiškos įgūdžius;
 - 3.3. lavinti vokalinę klausą ir atmintį;
 - 3.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.
4. Balso lavinimo veiklos sritys:
 - 4.1. dainavimo technikos lavinimas;
 - 4.2. vokalių kūrinių interpretavimas;
 - 4.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
5. Balso lavinimo mokymo trukmė – 3 metai.
6. Balso lavinimo mokymasis:
 - 6.1. pamokoje dalyvauja 2 mokinės;
 - 6.2. skiriama 1 valanda per savaitę;
 - 6.3. kiekvienai mokinei skiriama atitinkamai po 0,5 koncertmeisterio valandos per savaitę antrais ir trečiaisiais mokymosi metais.
7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - dainavimo technikos lavinimas	
Nuostata – įgyti solinio vokalinio muzikavimo patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti mokomojo repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Formuoti taisyklingą kvėpavimą ir tobulinti vokalius įgūdžius.	1.1.1. Pakankamai valdyti savo balso aparatą, suvokti jo funkcionavimo ypatumus; 1.1.2. pademonstruoti pagrindinius kvėpavimo ir garso formavimo ypatumus ir garso išgavimo būdus.
1.2. Dainuojant taisyklingai atlikti muzikos kalbos elementus.	1.2.1. Pažinti ir nusakyti meninio atlikimo išraiškos priemones.
2. Veiklos sritis - vokalių kūrinių interpretavimas	
Nuostata – atskleisti vokalinio kūrinio interpretacinį sumanymą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti mokomojo repertuaro kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Stilingai atlikti vokalinį kūrinį.	2.1.1. Atlikti vokalinį kūrinį, vadovaujantis atliekamos muzikos stilistiniais reikalavimais; 2.1.2. siekiant pažinti vokalinę solinę muziką bei stiprinant stilistinį suvokimą, klausyti ir analizuoti muzikinius įrašus.
2.2. Perteikti muzikos kūrinio charakterį.	2.2.1. Apibūdinti kūrinio nuotaiką, dinamiką, suvokti ir kūrybiškai perteikti kūrinio emocijas.
3. Veiklos sritis - atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	

Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – parengti koncertinę programą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Sceninis etiketas ir artistinis įtaigumas.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles.
3.2. Gebėjimas interpretuoti ir meniškai viešai atlikti muzikinį kūrinį.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste; 3.2.2. Žinoti sceninės kultūros reikalavimus.
3.3. Pritaikyti dainavimo įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms gyvenimo sritims praturtinti ir tarpšmeninėms kompetencijoms stiprinti padeda dainavimas.

8. Balso lavinimo turinio apimtis:

8.1. vokalinės technikos lavinimas: gerklų valdymas, rezonatorių panaudojimas, balso judrumas ir lankstumas, legato ir stakato dainavimas, artikuliacinių organų veikimas, balso diapazono plėtimas;

8.2. vokalinių kūrinų interpretavimas: vokalinių kūrinų stilistinių reikalavimų, kūrinų formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano suvokimas ir kūrybiškas savo emocijų perteikimas;

8.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinų viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės kultūros ir etiketo kaupimas;

8.4. Baigiant Pagrindinio muzikinio FŠPU programą vertinimo forma – viešas koncertas. Atliekami 2 vokaliniai kūriniai;

8.5. Mokslo metų mokomąjį repertuarą sudaro 4 kūriniai: originalios dainos, arijos, lietuvių liaudies dainos a cappella, harmonizuotos lietuvių liaudies dainos ir iki 10 vokalinių pratimų pasirinktinai;

9. Kūrinių skaičius per mokymosi metus:

Dalykas	Mokymosi metai	Kūrinių skaičius per mokymosi metus				
		Lietuvių liaudies daina a cappella	Harmonizuotos lietuvių liaudies dainos	Dainos, arijos	Vokalizės,	Vokaliniai pratimai
Balso lavinimas	1	4	-	-	-	10
	2	1–2	1–2	-	2	10
	3	0–1	0–1	1–2	2	10